



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2091/2015
25.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца Ј.Г. из П., чији је пуномоћник адвокат С.В. из П., против тужене С.Г. из М., чији је пуномоћник адвокат М.Н. из М., ради престанка издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 бр.391/2015 од 17.07.2015. године, у седници одржаној 25.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 бр.391/2015 од 17.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П2 бр.91/2015 од 29.04.2015. године, одбијен је тужбени захтев да се измени пресуда Основног суда у Панчеву П 1532/06 од 04.12.2006. године и утврди да је престала обавеза тужиоцу у погледу издржавања према туженој. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове поступка у износу од 7.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 бр.391/2015 од 17.07.2015. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је наведена првостепена пресуда. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијане пресуде у границама овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11...55/14) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер она не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. овог закона. На друге повреде због којих би се могла ревизијом побијати правноснажна пресуда у смислу члана 407. став 1. тач.2, 3. и 5. ЗПП, се одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је отац тужене рођене ... године и дужник је обавезе у погледу њеног издржавања. После престанка фактичке брачне и породичне заједнице тужилац је на основу судског поравнања 06.11.2002. године, обавезан да доприноси издржавању тужене као свог малолетног детета у месечном износу од 25% од бруто зараде. Правноснажном пресудом Општинског суда у Панчеву П 1532/06 од 04.12.2006. године, којом је разведен брак тужиоца и мајке тужене, тужена је поверена на самостално вршење родитељског права мајци, док је тужилац обавезан да за њено издржавање плаћа месечно 30% од нето зараде. Тужена је у међувремену постала пунолетна и завршила је техничку школу, смер моделар одеће. Од 2008. године болује од менталне анорексије. Лечена је у Институту за ментално здравље и у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње, у којим установама је била хоспитализована и том приликом су јој постављене дијагнозе психијатријске болести и преписана одговарајућа терапија. Из Специјалистичког извештаја Дома здравља М. од 28.04.2015. године, утврђено је да се тужена налази на континуираној психијатријској терапији, да је ток њене болести хроничан са могућим рецидивима основне болести, као и да актуелно није способна за рад. Према специјалистичком мишљењу болест тужене се манифестује кроз страхове који се односе на угроженост од узимања хране и пића, страх да ће је неко отровати или да ће прогутати неки оштар предмет, као и страх од излазака ноћу. Оцена лекара је да уз континуирано психијатријско лечење и праћење, као и повољне егзогене факторе, постоји могућност да тужена касније настави школовање и оспособи се за евентуално запослење.

Тужена живи са мајком у једнособном стану. Мајка је запослена и остварује зараду од 40.000,00 динара. Тужилац је такође запослен и зарађује месечно око 57.000,00 динара, с тим што има и обуставе. Нема решено стамбено питање и живи са мајком у стану у којем поред њега станују и његов братанац и синовац. Нема других законских обавеза издржавања осим према туженој.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су закључили да нису испуњени услови за престанак тужиоачеве обавезе у погледу издржавања тужене у смислу члана 167. у вези члана 155. став 1. Породичног закона. Одлуку којом су одбили тужбени захтев образложили су довољним, јасним и ваљаним разлозима које прихвата и Врховни касациони суд.

Неосновани су разлози и наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Услови за остваривање права пунолетног детета на издржавање од родитеља прописани су одредбама члана 155. Породичног закона. Према одредби става 1. овог члана, пунолетно дете које је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање, има право на издржавање од родитеља све док такво стање траје. Други независан услов, прописан одредбом става 2. истог законског члана, постоји када се пунолетно дете редовно школује, у ком случају најкасније до навршене 26. године живота има право на издржавање сразмерно могућностима родитеља. Изузетак од ових правила прописан је одредбом става 4. члана 155. Породичног закона према којој нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље, односно друге крвне сроднике.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца која сада има 20 година, лечи се непрекидно од психијатријске болести – менталне анорексије од своје 13. године и због те своје болести хроничне природе није способна за рад и привремено је у прекиду са школовањем. По мишљењу специјалиста неуропсихијатријске струке, неопходно јој је континуирано психијатријско лечење и праћење, уз позитивну прогнозу њеног будућег здравственог стања које би јој омогућило касније да настави школовање или се евентуално запосли.

С обзиром на утврђено чињенично стање, постојеће у време доношења пресуде и њене правноснажности, тужена као пунолетно дете тужиоца и даље испуњава услове за остваривање права на издржавање у смислу члана 155. став 1. Породичног закона. Према изричитој садржини ове законске одредбе принудно правне природе то њено право постоји све док такво стање траје. Друкчије чињенично стање, супротно компетентном мишљењу лекара специјалисте и постојећој медицинској документацији, тужилац није доказао у складу са обавезом из члана 228. у вези чл.7. став 2. и 8. ЗПП у смислу правила о терету доказивања чињеница на којима заснива свој захтев. Нижестепени судови, посебно другостепени поводом жалбених навода, узели су у обзир овакво чињенично стање и одредбе процесног и материјалног права, у оцени основаности постављеног захтева за престанак издржавања.

Општи услови за престанак издржавања прописани су одредбама члана 167. Породичног закона. Према ставу 2. овог законског члана издржавање може да престане када поверилац издржавања стекне довољно средстава за издржавање, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете (тачка 1) и када дужник издржавања изгуби могућност за давање издржавања или давање издржавања постане за њега очигледно неправично, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете (тачка 2). У конкретном случају није доказано да су наступиле неке од наведених околности које би створиле могућност за престанак издржавања тужене као пунолетног детета и за ослобађање тужиоца као оца пресудом одређене обавезе њеног издржавања.

Тужена и даље нема нити радом може да обезбеди самостална средства за сопствено издржавање, а средства које обезбеђује њена мајка нису довољна за то без учешћа доприноса тужиоца као другог родитеља.

Осим тога, у односу на време и услове одређеног издржавања по ранијој пресуди, прилике нису промењене и тужилац и даље има могућност да доприноси издржавању тужене као свог болесног пунолетног детета, а таква обавеза не представља за њега очигледну неправду. Терет доказивања таквих чињеница био је и остао на тужиоцу поводом његовог тужбеног захтева за престанак обавезе издржавања тужене и он га није испунио до правноснажног пресуђења. Будуће промене околности не утичу на донете пресуде нижестепених судова већ само на могућност касније измене постојеће судске одлуке у погледу судбине тужиоцеве обавезе.

Претежни део навода у тужиоцевој ревизији односи се посредно или непосредно на чињенично стање које он сматра битним и које, по његовом мишљењу, није правилно утврђено одговарајућим доказима. Уз већ дату оцену о примени правила о терету доказивања, такви наводи ревизије не могу бити од утицаја на друкчије пресуђење. Указивање на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. тачка 1. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање.

Како у конкретном случају не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**